

Na osnovu člana 89. Ugovora o uspostavi Energetske zajednice ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori" broj 9/06) i čl. 1. i 4. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju održanoj 27. februara 2019. godine, donijet je

PRAVILNIK O RADU MREŽA U VEZI PRIKLJUČIVANJA

Član 1.

(Predmet Pravilnika)

Ovim Pravilnikom vrši se transpozicija dijela pravila o radu mreža u vezi priključivanja koja su u nadležnosti Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljem tekstu DERK), a čija provedba se vrši bez odlaganja.

Član 2.

(Područje primjene)

- (1) Pravilnik se odnosi na priključivanje na prijenosnu mrežu naponskog nivoa 400, 220 i 110 kV, kao i na naponske nivoe 35, 20, 10 i 6 kV u trafostanicama 110/x kV Elektroprijenosa Bosne i Hercegovine, te na priključivanje na distributivnu mrežu u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: priključivanje).
- (2) Ovim Pravilnikom utvrđuju se moduli, postrojenja i sistemi na koje se ne primjenjuju pravila o radu mreža u vezi priključivanja, definira način i postupak utvrđivanja kriterija za odstupanje od primjene pravila priključivanja modula za proizvodnju električne energije (u daljem tekstu: proizvodnih modula), postrojenja kupaca, sistema za prijenos istosmjernom strujom visokog napona (u daljem tekstu: ISVN sistemi) i istosmjerno priključenih modula elektroenergetskog parka (u daljem tekstu: istosmjerno priključeni EEP modul), kao i način i postupak klasificiranja tehnologije proizvodnih modula u tehnologiju u nastajanju, koja se izuzima od primjene pravila o radu mreža u vezi priključivanja.

Član 3.

(Sadržaj Pravilnika)

Ovaj Pravilnik sadrži odredbe koje su u skladu sa uredbama Evropske komisije, prilagođenim pravnom okviru Energetske zajednice kroz odluke Stalne grupe na visokom nivou od 12. januara 2018. godine, u sektoru električne energije u Bosni i Hercegovini, kako slijedi:

- a) Odluka br. 2018/03/PHLG-EnC o inkorporiranju Uredbe Komisije (EU) 2016/631 od 14. aprila 2016 o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje proizvođača električne energije na mrežu,
- b) Odluka br. 2018/04/PHLG-EnC o inkorporiranju Uredbe Komisije (EU) 2016/1447 od 26. augusta 2016 o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje na mrežu sistema za prijenos istosmjernom strujom visokog napona i istosmjerno priključenih modula elektroenergetskog parka,
- c) Odluka br. 2018/05/PHLG-EnC o inkorporiranju Uredbe Komisije (EU) 2016/1388 od 17. augusta 2016 o uspostavljanju mrežnih pravila za priključak kupca.

Član 4. (Pojmovi i skraćenice)

Pojmovi i skraćenice korištene u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

“Distributivno postrojenje priključeno na prijenosni sistem” znači priključak distributivnog sistema ili električno postrojenje i oprema koji se nalaze na mjestu priključenja na prijenosni sistem.

“Distributivni sistem priključen na prijenosni sistem” znači distributivni sistem priključen na prijenosni sistem, uključujući distributivno postrojenje priključeno na prijenosni sistem.

“Element postrojenja kupca” znači nedjeljiv skup uređaja koji sadržava opremu kojom vlasnik postrojenja kupca ili OZDS može aktivno upravljati, bilo pojedinačno ili skupno kao dio skupa postrojenja kupca putem treće osobe.

“Glavna oprema kupca” znači barem jednu od sljedećih vrsta opreme: motori, transformatori, visokonaponska oprema na mjestu priključenja i tehnološko proizvodno postrojenje.

“Glavna proizvodna oprema” znači najmanje jedan glavni dio opreme koji je potreban za pretvaranje energije iz primarnog izvora u električnu energiju.

“ISVN sistem” znači elektroenergetski sistem kojim se prenosi energija u obliku visokonaponske istosmjerne struje između dvije ili više sabirnica izmjeničnog sistema i sastoji se od najmanje dvije ISVN pretvaračke stanice između kojih su istosmjerni prijenosni vodovi ili kablovi.

“ISVN tačka razgraničenja” znači tačku gdje je ISVN oprema priključena na mrežu izmjenične struje i za koju se mogu propisati tehničke specifikacije koje utiču na radni učinak opreme.

“Istosmjerno priključeni modul elektroenergetskog parka” (istosmjerno priključeni EEP modul) znači modul elektroenergetskog parka koji je priključen na najmanje jedan ISVN sistem najmanje jednom ISVN tačkom razgraničenja.

“Modul elektroenergetskog parka” znači jedinicu ili skup jedinica za proizvodnju električne energije koja je nesinhrono priključena na mrežu ili povezana energetskom elektronikom, te ima jedno mjesto priključenja na prijenosni sistem, distributivni sistem, uključujući zatvoreni distributivni sistem ili ISVN sistem.

“Mjesto priključenja” znači sučelje kojim je proizvodni modul, postrojenje kupca, distributivni sistem ili ISVN sistem priključen na prijenosni sistem, pučinsku mrežu, distributivni sistem, uključujući zatvorene distributivne sisteme, ili ISVN sisteme, kako je utvrđeno u ugovoru o priključenju.

“Modul za proizvodnju električne energije” (proizvodni modul) znači sinhroni modul za proizvodnju električne energije ili modul elektroenergetskog parka.

“Mreža” označava postrojenje i opremu koji su zajedno povezani za prijenos električne energije ili distribuciju električne energije na području Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Brčko Distrikt BiH).

“Postrojenje kupca” znači postrojenje koje troši električnu energiju i priključeno je na najmanje jednom mjestu priključenja na prijenosni ili distributivni sistem. Distributivni sistem i/ili pomoćna napajanja proizvodnog modula ne smatraju se postrojenjem kupca.

“Postrojenje kupca priključeno na prijenosni sistem” znači postrojenje kupca koje ima mjesto priključenja na prijenosni sistem.

“Pravila o radu mreža u vezi priključivanja” obuhvataju uredbe Evropske komisije prilagođene pravnom okviru Energetske zajednice kroz odluke Stalne grupe na visokom nivou od 12. januara 2018. godine iz člana 3. ovog Pravilnika.

“Proizvodni modul tipa A” je modul čije je mjesto priključenja ispod 110 kV i maksimalna snaga 0,8 kW ili veća, a koji ispunjava i druge tehničke karakteristike koje određuje OPS.

“Sinroni modul za proizvodnju električne energije” (sinroni proizvodni modul) znači nedjeljiv skup uređaja koji može proizvoditi električnu energiju tako da su frekvencija proizvedenog napona, brzina generatora i frekvencija mrežnog napona u stalnom omjeru i tako u sinhronizmu.

“Vlasnik istosmjerno priključenog EEP modula” označava fizičku ili pravnu osobu koja posjeduje istosmjerno priključeni EEP modul.

“OPS” označava operatora prijenosnog sistema, odnosno Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini i Elektroprijenos Bosne i Hercegovine, u skladu sa njihovim nadležnostima.

“ODS” označava operatora distributivnog sistema.

“Nadležni ODS” označava JP “Komunalno Brčko”, d.o.o. Brčko.

“OZDS” označava operatora zatvorenog distributivnog sistema na području Brčko Distrikta BiH, odnosno sistem na području Brčko Distrikta BiH koji distribuira električnu energiju unutar ograničene industrijske ili trgovačke lokacije ili lokacije sa zajedničkim uslugama i koji ne snabdijeva kupce iz kategorije domaćinstvo, ne dovodeći u pitanje usputno korištenje ovog sistema za mali broj domaćinstava koja se nalaze unutar područja koje sistem opslužuje i koja su zaposlenjem ili na sličan način u vezi sa vlasnikom sistema.

Član 5.

(Zahtjevi za opću primjenu)

OPS je dužan utvrditi zahtjeve za opću primjenu kod priključivanja proizvođača električne energije na mrežu ili metodologiju za izračunavanje ili utvrđivanje tih zahtjeva, te iste podnijeti DERK-u na odobrenje najkasnije do 12. jula 2020. godine.

Član 6.

(Postojeći proizvodni moduli)

- (1) Proizvodni modul smatra se postojećim:
 - a) ako je na dan 12. jula 2018. godine već priključen na mrežu ili
 - b) ako proizvođač zaključi kupoprodajni ugovor čiji je predmet glavna proizvodna oprema najkasnije do 12. jula 2020. godine.
- (2) U slučaju iz stava (1) tačka b) ovog člana, proizvođač je, zavisno od mjesta priključenja, dužan obavijestiti OPS ili nadležni ODS o zaključenju ugovora o kupoprodaji najkasnije do 12. januara 2021. godine.
- (3) Obavijest iz stava (2) ovog člana minimalno sadrži naslov ugovora, datum njegova potpisivanja i datum stupanja na snagu, te specifikacije glavne proizvodne opreme koja se gradi, montira ili kupuje.

- (4) DERK u određenim okolnostima može odrediti smatra li se proizvodni modul postojećim proizvodnim modulom ili novim proizvodnim modulom.

Član 7.

(Postojeći ISVN sistemi i istosmjerno priključeni EEP moduli)

- (1) ISVN sistem ili istosmjerno priključeni EEP modul smatraju se postojećim:
- a) ako su na dan 12. juli 2018. godine već priključeni na mrežu,
 - b) ako je vlasnik ISVN sistema ili istosmjerno priključenog EEP modula najkasnije do 12. jula 2020. godine zaključio kupoprodajni ugovor čiji je predmet glavna proizvodna oprema kupca ili ISVN oprema.
- (2) U slučaju iz stava (1) tačka b) ovog člana, vlasnik ISVN sistema ili istosmjerno priključenog EEP modula dužan je obavijestiti nadležni ODS ili OPS o zaključenju ugovora o kupoprodaji najkasnije do 12. januara 2021. godine.
- (3) Obavijest iz stava (2) ovog člana minimalno sadrži naslov ugovora, datum njegova potpisivanja i datum stupanja na snagu, te specifikacije glavne proizvodne opreme ili ISVN opreme koja se gradi, sklapa ili kupuje.
- (4) DERK u određenim okolnostima može odrediti smatra li se ISVN sistem ili istosmjerno priključeni EEP modul postojećim ili novim ISVN sistemom ili istosmjerno priključenim EEP modulom.

Član 8.

(Postojeća postrojenja kupca)

- (1) Postrojenje kupca priključeno na prijenosni sistem, distributivno postrojenje priključeno na prijenosni sistem, distributivni sistem ili element postrojenja kupca koji se upotrebljava ili može upotrebljavati u postrojenju kupca ili zatvorenom distributivnom sistemu kako bi se nadležnom ODS-u ili OPS-u osigurale usluge upravljanja potrošnjom, smatraju se postojećim:
- a) ako su na dan 12. jula 2018. godine već priključeni na mrežu,
 - b) ako je vlasnik postrojenja kupca, ODS ili OZDS najkasnije do 12. jula 2020. godine zaključio kupoprodajni ugovor čiji je predmet glavna oprema kupca ili element postrojenja kupca.
- (2) U slučaju iz stava (1) tačka b) ovog člana, vlasnik postrojenja kupca, nadležni ODS ili OZDS je dužan obavijestiti OPS ili nadležni ODS o zaključenju ugovora najkasnije do 12. januara 2021. godine.
- (3) Obavijest iz stava (2) ovog člana minimalno sadrži naslov ugovora, datum njegova potpisivanja i datum stupanja na snagu, te specifikacije glavne opreme kupca ili elementa postrojenja kupca koji se gradi, montira ili kupuje.
- (4) DERK u određenim okolnostima može odrediti smatra li se postrojenje kupca priključeno na prijenosni sistem, distributivno postrojenje priključeno na prijenosni sistem, distributivni sistem ili element postrojenja kupca postojećim ili novim.

Član 9.

(Odstupanja za proizvodne module)

- (1) DERK može, na zahtjev proizvođača, mogućeg proizvođača ili nadležnog operatora sistema (OPS-a ili nadležnog ODS-a), odobriti odstupanja od primjene pravila za priključivanje proizvodnih modula, kao i opozvati ranije dato odobrenje za odstupanje.
- (2) Odobravanje odstupanja od primjene pravila za priključivanja proizvodnih modula iz stava (1) ovog člana, vrši se u skladu sa kriterijima za odobravanje odstupanja koje određuje DERK, nakon savjetovanja sa nadležnim operatorima sistema (OPS-om ili nadležnim ODS-om), proizvođačima električne energije i drugim zainteresiranim subjektima.
- (3) DERK će najkasnije u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika posebnom odlukom utvrditi kriterije za odobravanje odstupanja od primjene pravila priključivanja proizvodnih modula.
- (4) Kriteriji iz stava (3) ovog člana objavljuju se na zvaničnoj internet prezentaciji DERK-a, a isti se dostavljaju Sekretarijatu Energetske zajednice (u daljem tekstu: Sekretarijat) najkasnije do 12. aprila 2019. godine.
- (5) Sekretarijat može zahtijevati da DERK izmijeni utvrđene kriterije, ukoliko smatra da nisu u skladu sa aktima Energetske zajednice.
- (6) U slučaju iz stava (5) ovog člana, zahtjevi Sekretarijata ne utiču na već odobrena odstupanja, koja se nastavljaju primjenjivati do predviđenog roka, kako je to navedeno u odluci DERK-a o odobravanju izuzeća.

Član 10.

(Odstupanja za ISVN sisteme i istosmjerno priključene EEP module)

- (1) DERK može, na zahtjev vlasnika ISVN sistema, istosmjerno priključenog EEP modula ili njihovog mogućeg vlasnika, nadležnog operatora sistema ili OPS-a, odobriti odstupanje od primjene pravila priključivanja za nove i postojeće ISVN sisteme ili istosmjerno priključene EEP module, te opozvati ranije dato odobrenje za odstupanje.
- (2) Odobravanje odstupanja od primjene pravila priključivanja ISVN sistema i istosmjerno priključenog EEP modula iz stava (1) ovog člana, vrši se u skladu sa kriterijima za odobravanje odstupanja koje određuje DERK, nakon savjetovanja sa nadležnim operatorima sistema (OPS-om ili nadležnim ODS-om), vlasnicima ISVN sistema ili istosmjerno priključenog EEP modula i drugim zainteresiranim subjektima.
- (3) DERK će najkasnije u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika posebnom odlukom utvrditi kriterije za odobravanje odstupanja od primjene pravila priključivanja za nove i postojeće ISVN sisteme i istosmjerno priključene EEP module.
- (4) Kriteriji iz stava (3) ovog člana objavljuju se na zvaničnoj internet prezentaciji DERK-a, a isti se dostavljaju Sekretarijatu najkasnije do 12. aprila 2019. godine.
- (5) Sekretarijat može zahtijevati da DERK izmijeni utvrđene kriterije, ukoliko smatra da nisu u skladu sa aktima Energetske zajednice.
- (6) U slučaju iz stava (5) ovog člana, zahtjevi Sekretarijata ne utiču na već odobrena odstupanja, koja se nastavljaju primjenjivati do predviđenog roka, kako je to navedeno u odluci DERK-a o odobravanju izuzeća.

Član 11.

(Odstupanja za postrojenja kupca)

- (1) DERK može, na zahtjev vlasnika ili mogućeg vlasnika postrojenja kupca, ODS-a/OZDS-a ili mogućeg operatora, nadležnog ODS-a i OPS-a, odobriti odstupanje od primjene pravila priključivanja za nova i postojeća postrojenja kupca priključena na prijenosni sistem, distributivna postrojenja priključena na prijenosni sistem, distributivne sisteme i elemente postrojenja kupca, te opozvati ranije dato odobrenje za odstupanje.
- (2) Odobravanje odstupanja od primjene pravila priključivanja postrojenja kupca iz stava (1) ovog člana, vrši se u skladu sa kriterijima za odobravanje odstupanja koje određuje DERK, nakon savjetovanja sa nadležnim operatorima sistema (OPS-om ili nadležnim ODS-om), vlasnicima postrojenja kupca, ODS-ovima, OZDS-ovima i drugim zainteresiranim subjektima.
- (3) DERK će najkasnije u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika posebnom odlukom utvrditi kriterije za odobravanje odstupanja od primjene pravila priključivanja postrojenja kupca.
- (4) Kriteriji iz stava (3) ovog člana objavljuju se na zvaničnoj internet prezentaciji DERK-a, a isti se dostavljaju Sekretarijatu najkasnije do 12. aprila 2019. godine.
- (5) Sekretarijat može zahtijevati da DERK izmijeni utvrđene kriterije, ukoliko smatra da nisu u skladu sa aktima Energetske zajednice.
- (6) U slučaju iz stava (5) ovog člana, zahtjevi Sekretarijata ne utiču na već odobrena odstupanja, koja se nastavljaju primjenjivati do predviđenog roka, kako je to navedeno u odluci DERK-a o odobravanju izuzeća.

Član 12.

(Izuzeće za tehnologiju u nastajanju)

Izuzev postupka pribavljanja saglasnosti za priključenje, odredbe ovog Pravilnika i drugih propisa kojima se regulira postupak priključivanja proizvodnih modula na mrežu, ne primjenjuju se na one proizvodne module na području Brčko Distrikta BiH koji su klasificirani u tehnologiju u nastajanju.

Član 13.

(Klasifikacija tehnologije proizvodnog modula)

- (1) Proizvođači proizvodnih modula tipa A, čije sjedište je u Brčko Distriktu BiH, mogu DERK-u podnijeti zahtjev za klasifikaciju svoje tehnologije proizvodnog modula u tehnologiju u nastajanju, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.
- (2) DERK, u koordinaciji sa ostalim regulatornim tijelima sinhronog područja, odlučuje koje bi proizvodne module trebalo klasificirati u tehnologiju u nastajanju najkasnije do 12. jula 2019. godine.
- (3) Pri definiranju tehnologije u nastajanju, DERK može zatražiti prethodno mišljenje od Regulatornog odbora Energetske zajednice.
- (4) Ukoliko u roku od tri mjeseca od dana traženja mišljenja iz stava (3) ovog člana Regulatorni odbor Energetske zajednice da mišljenje, DERK je takvo mišljenje dužan uzeti u obzir pri definiranju tehnologije u nastajanju.

Član 14.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine”, a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Broj: 05-02-2-491-8/18
27. februara 2019. godine
Tuzla

Predsjedavajući Komisije
Milorad Tuševljak